

vrijdag 8 aug. 2003

e-mail

advententies

abonneren/service

MARKTPLAATS

[Auto](#)
[Banen](#)
[Kleintjes](#)
[Regiolink](#)

Breda / Baronie

• Breda
 • Oosterhout
 • Etten-Leur
 • Van Goghjaar

W-Brabant/Zeel.

• B. op Zoom
 • Roosendaal
 • Moerdijk
 • Zeeland

Sport

• Algemeen
 • Brabant
 • Zeeland
 • NAC
 • RBC

Algemeen

• Binnenland
 • Buitenland
 • Economie
 • Internet
 • Opinie

Kunst & Cultuur

• Cultuur
 • Show en zo
 • CD-recensies
 • Uit het weekend
 • Uitgids

NIEUWS

 terug

Voorpagina

[Fotoalbums](#)

[Nieuws via SMS](#)

[Ombudsrubriek](#)

[Voor U](#)

[MijnKrant](#)

[Alle koppen](#)

[Specials](#)

[Homepages](#)

[Kalender](#)

[Eredivisiespel](#)

SERVICE

[Overleden](#)

[Reizen](#)

[zCool](#)

[Film](#)

[Televisie](#)

[Uit Eten](#)

[Weer](#)

[Verkeer](#)

[Puzzel](#)

[Zoek op Internet](#)

Wiet op doktersrecept

Door Nico Hoffer

Zaterdag 02 augustus 2003 - Onderzoeksinstituut TNO onderzocht in 2000-2001 het therapeutisch effect van cannabisgebruik bij mensen met MS en kwam tot de slotsom dat medicinale cannabis voor duizenden patiënten een positief effect kan hebben. MS-patiënten die nu al medicinale wiet gebruiken, zijn het er roerend mee eens: "Nu kan ik de honden weer zélf uitlaten."

Linda en James Burton in hun kas tussen de medicinale cannabisplanten.
 (Foto Phil Nijhuis / GPD)

geneesmiddelen niet of niet voldoende helpen. Vooral mensen met chronisch neurologische pijnen, mensen met multiple sclerose (MS) of mensen die een palliatieve behandeling ondergaan (pijnbestrijding) zeggen veel baat te hebben bij medicinale cannabis.

Vanaf 1 september kunnen Nederlanders die aan bepaalde kwalen lijden op doktersrecept bij de plaatselijke apotheek zuivere nederwiet bestellen, dat wil zeggen: medicinale wiet, beter aan te duiden als medicinale cannabis. Cannabis, ook wel marihuana genoemd, wordt wereldwijd al enkele duizenden jaren gebruikt als pijnverlichtend medicijn. Wij kennen wiet echter vooral als het geestverruimende genotmiddel dat onze stemming kan verbeteren, dat ons 'euforisch' kan maken en dat - nog altijd illegaal, maar gedoogd - te verkrijgen is in de coffeeshops.

Medicinale cannabis wordt nu al - maar nog in zeer beperkte mate - voorgeschreven als gebruikelijke behandelingen met normale

Steun

"We wilden dat we dit jaren eerder hadden gebruikt." Rina Bielderma en Frieda de Vries uit Zutphen aarzelen geen moment, als ze vertellen over de effecten van cannabis op hun ziekte multiple sclerose. "Medicinale cannabis een wondermiddel? Dat is te sterk uitgedrukt. Maar het is wel een uitstekend hulpmiddel, een hele steun. Je kunt opeens weer wat meer, met minder pijn."

Minister Borst van Volksgezondheid was in haar 'Cannabis-brief' aan de Tweede Kamer van 19 oktober 2002 nog voorzichtig. Ze was zich bewust van de 'krachtige vraag' uit de maatschappij om cannabis legaal aan patiënten te verstrekken. Maar ze plaatste ook een kanttekening: 'Hoewel er nog steeds geen definitief bewijs is van de werkzaamheid van cannabis, is in de afgelopen periode wel gebleken dat er individuele patiënten zijn voor wie het gebruik van cannabis, in elk geval subjectief gezien, een gunstig effect heeft op de klachten die hun ziekte veroorzaakt. Het gaat dan om multiple sclerose, eetlustvermindering bij aids en kanker, misselijkheid en braken bij chemotherapie en bij bestraling, chronische pijn en het syndroom van Gilles de la Tourette.'

Verlamming

[Zoek U](#)
[Geen tre](#)
[Bosch](#)
[Laat he](#)
[Aanslag](#)
[ambassa](#)
[Buiten 3](#)
[3](#)
[Politie b](#)
[bank](#)
[Succes l](#)

Ont
 te: a

Subjectief of niet, Frieda de Vries-Zeegers (44) beaamt het gunstige effect. Ze werd twaalf jaar geleden wakker met een halfzijdige verlamming, rechts. "Ik liep een beetje gek, alles was slap. Het was van één kant bezien wel komisch." Wekenlang onderzoek wees uit dat Frieda multiple sclerose oftewel MS had. 'Mijn wereld stortte in. Ik kende alleen ernstige bedlegerige MS-patiënten, uit het verpleeghuis in Almen waar ik werkte. Ik wist niet dat er ook lopende MS-patiënten zijn.'

Frieda is nu vaak moe, erg moe. Ze heeft geleerd om 'de tijd te nemen, geduldig te zijn.' Zware boodschappen kan ze niet doen; stoelen of ander zwaar spul verslepen is een probleem. 'Zes jaar geleden kon ik nog een beetje hard lopen om de trein te halen. Dat lukt nu niet meer. Toen kon ik me nog verplaatsen op een gewone fiets, nu heb ik een speciale fiets nodig met verlaagde instap en verlengde crank.'

Medicijnen? Frieda heeft ze in alle soorten en maten gebruikt. Prednison, interferon. Ze hadden allemaal hun goede en slechte kanten. Via andere MS-patiënten hoorde ze positieve geluiden over marihuana. 'Ik had erge last van rusteloze benen. Dat gebeurt vaker als je MS hebt, dan kun je je benen niet stilhouden. We waren op bezoek bij kennissen; een paar jongeren rookten een stickie. Geef mij dat ook maar eens, zei ik, en verdraaid: het werkte. Ik inhaleerde, voelde het spul door mijn benen zakken, naar mijn tenen. De onrust was vrijwel meteen weg, ik kon mijn been weer stilhouden. Dat helpt, dacht ik en ik heb gelijk maar wat marihuana meegenomen.'

In de jaren erna kocht Frieda af en toe met enige schroom 'gewone' cannabis 'via-via' bij koffieshops. Ze probeerde de wietplanten ook zelf op te kweken in haar afgeschermd tuintje, maar een succes was het niet. "Bovendien mis je de medische begeleiding. Je hebt niet de echt goede cannabis, de kwaliteit kan erg wisselen, het is illegaal en bovendien nog duur ook."

Beroerte

Slecht één stevige binnenmuur scheidt Rina Bielderman-Vermaat (50) van haar buurvrouw Frieda de Vries. Zeven jaar geleden kreeg Rina een lichte beroerte. Sindsdien had Rina dezelfde (vermoeidheids)verschijnselen als Frieda, maar de diagnose MS bleef bij haar lang uit. "Ze dachten dat ik overspannen was of me aanstelde, zeurde. Ik wist dat het niet zo was." Drie jaar geleden bracht nieuw hersenonderzoek uitsluitsel. "In zekere zin was ik opgelucht. Ik had MS, het was benoemd, kon er over gaan lezen."

Ook Rina slikte het ene na het andere medicijn, zonder veel succes. Lopen ging moeizamer, fietsen werd onmogelijk. Nu rijdt Rina in een scootmobiel waarin ze kleine boodschappen zelf doet. Voor de weekeindinkopen is zowel Frieda als Rina aangewezen op Dick en Henny, hun trouwe echtgenoten.

Rina Bielderman kwam in april dit jaar op controle bij een nieuwe neuroloog. "Wel eens cannabis geprobeerd?", vroeg de vrouwelijke specialist. Nee dus. Rina: "Cannabis associeer je vooral met jongeren en met 'verboden.' Ze vond het eerst 'doodeng' om eraan te beginnen, maar haar man Henny vatte de koe bij de horens. Hij ging mét het recept van de neurologe naar de Zutphense apotheker die na een 'voorzichtige vraag' 's avonds terugbelde met het verlossende antwoord: 'Ja, ik wil wel meewerken.' Rina Bielderman kreeg medicinale cannabis mee, kosten ruim negen euro per gram, plus nog eens 19 euro voor het roestvrij stalen pijpje in de vorm van een sigaret waaruit ze de cannabis rookt.

Pijpje

Rina, een tevreden glimlach op het gebruide gelaat: "Elke keer als ik een spasme (verkramping) heb of als mijn benen ontzettend zwaar voelen, neem ik een beetje cannabis. Soms in een shaggy, soms in dat pijpje. Als mijn man werkt en de honden uitgelaten moeten worden, neem ik wat cannabis. Als ik rook doe ik dat meestal onder de afzuigkap, want dan stinkt het niet zo in huis. Niet iedereen hoeft het te weten of te ruiken. Mijn kinderen roepen wel eens: 'Ha, ma, ben je weer stoned?'"

Ik lach dan maar een beetje, maar eigenlijk doe ik het nog steeds een beetje stiekem, want ik vind het moeilijk om erover te praten. Dit gesprek ook. Ik doe er wel heel open over, maar ik ben wel net vijftig jaar geworden en inderdaad opeens aan de drugs, de softdrugs dan, daar heb ik toch een beetje moeite mee. Maar ik zie het gelukkig steeds meer als medicijn. En stoned, dat word je er echt niet van. Je inhaleert één, hooguit twee keer en zeker niet meer dan tien keer op een dag. Het gaat erom dat je minder pijn voelt."

Frieda de Vries: "Cannabis is al meer dan 2000 jaar een erkend medicijn. Toch is het

voor mensen met een bescheiden inkomen erg duur, dus hoop ik dat dit medicijn snel in het ziekenfonds komt." Rina Bielderman: "Het is veel goedkoper en effectiever dan een duur middel als interferon."

Westland

Het ministerie van Volksgezondheid heeft officieel twee telers aangewezen die legaal cannabis mogen verbouwen. Ze hebben een strak contract afgesloten. De ene teler, de firma Bedrocan, teelt cannabis op steenwol en is nog maar betrekkelijk kort bezig. Deze legale wietkwekerij zit in het noorden van het land. De andere kweker is de van oorsprong Amerikaan en Vietnamveteraan James Burton (55), die in het Westland onder 2500 vierkante meter glas medische cannabis kweekt in duizenden potten. Hij haalt vier oogsten per jaar binnen.

Al ruim 35 jaar gebruikt James Burton marihuana. 'Bij toeval' kwam hij terecht bij cannabis om de stress van de Vietnamoorlog te lijf te gaan én omdat hij glaucoom heeft, een oogziekte die mannelijke familieleden blind maakte.

In 1987 werd Burton gearresteerd omdat hij zelf, voor eigen gebruik, 139 marihuanaplanten kweekte op zijn boerderij in Kentucky. Een jaar zat de elektronisch ingenieur vast in strenge Amerikaanse gevangenis.

Eind jaren tachtig verhuisde Burton met zijn vrouw Linda naar Nederland, wereldwijd bekend om zijn 'vrije' (soft)drugsbeleid. Nu is James Burton de eerste legale marihuanakweker van ons land, in opdracht en onder toezicht van de Nederlandse overheid.

De kwekerij in Naaldwijk kent een strenge controle: gesloten deuren, honden, bewakingscamera's, papieren die ingevuld en ondertekend moeten worden, witte jassen, hoofddeksels.

Dan James Burton zelf: "Mijn leven lang heb ik cannabis bestudeerd en gebruikt. Ik ken de waarheid. Medicinale cannabis biedt geen genezing, wel pijnverlichting bij ziekten als glaucoom, multiple sclerose, epilepsie, hiv, kanker, astma, menstruatiepijnen en anorexia. Ik wéét dat het werkt."

Zijn er bijwerkingen? "Je kunt er duizelig van worden, honger krijgen, een droge mond, rode ogen, verhoogde bloeddruk. Maar dat gebeurt als je te veel in één keer gebruikt en dat doe je niet, want dan val je vanzelf in slaap. Je moet het niet gebruiken als je zwanger bent of borstvoeding geeft, je moet cannabis laten staan als je sommige andere geneesmiddelen gebruikt."

"Ik vind het mijn morele plicht om dit medicijn aan meer mensen te kunnen verstrekken, tegen een redelijke prijs, nu tussen de drie en vier euro per gram. Daarom moet het ook in het ziekenfondspakket. Dat duurt misschien nog even, maar zo ver komt het. We hebben de afgelopen jaren alleen maar stappen vooruit gezet."

Vergoeding wiet nog niet zeker

Medicinale cannabis is per 1 september op doktersrecept verkrijgbaar via de apotheek. Maar wordt het ook vergoed? Het College voor zorgverzekeringen (Cvz) dat de minister van Volksgezondheid adviseert, stelt op dit moment een onderzoek in naar de 'werking' van medicinale cannabis. Het college besluit eind augustus of ze een positief dan wel negatief advies verstrekt aan de minister. Het onderzoek richt zich voorlopig op vijf aandoeningen:

- mensen met chronische pijnen.
- mensen die misselijk zijn of braken na chemotherapie.
- mensen met lichte spasticiteit in combinatie met pijn, zoals bij MS.
- mensen met het syndroom van Gilles de la Tourette.
- mensen die een palliatieve behandeling (pijnbestrijding) krijgen vanwege kanker of aids in het laatste stadium.

In zijn algemeenheid geldt dat medicinale cannabis pas kan worden voorgeschreven als standaardgeneesmiddelen niet of onvoldoende werken, of bijwerkingen veroorzaken. Verzekeraar Axa bij wie Rina Bielderman haar cannabisrekening indient, besloot onlangs tot een voorlopige coulanche-behandeling. Woordvoerder Monique Roedoe: "We hebben besloten tot vergoeding op grond van twee argumenten: de pijnverlichting die hier het gevolg van is én de hogere kosten van andere medicijnen." Wel is het zo dat dit soort aanvragen altijd vooraf moet worden gedaan. De cannabis moet bovendien besteld worden bij een van de twee door het Rijk erkende cannabiswakerijen.

Reacties op dit artikel